

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליימ

ע"פ 3366/10

לפני: כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית

המערערת: פלונית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 15.3.10 בתפ"ח 129/09 שניתן על ידי כבוד השופטים: נ' מוניץ, ש' אטרש וע' עילבוני

תאריך הישיבה: כ"ג בכסלו התשע"ב (19.12.2011)

בשם המערערת: עו"ד עיסאם טנוס

בשם המשיבה: עו"ד סיון רוסו

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט ס' גובראן:

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 15.3.2010 (פ"ח 129/09 כבוד השופטים נ' מוניץ, ש' אטרש וע' עילבוני).

1. נגד המערערת הוגש כתב אישום, אשר תוקן, המייחס לה שתי עבירות של סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין. על פי הנטען בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, בשנת 2003 היתה המערערת קטינה בת חמש עשרה שנים ובת זוגתו של עדוואן יחיא פרחאן מואדי חמאם (להלן: עדוואן). במסגרת האישום הראשון, נטען כי ביום 4.7.2003 בשעות הלילה, יצאה סילביה מולרובה, תיירת מצ'כיה ששהתה בישראל (להלן: סילביה) לבלות בפאב בחוף דוגית שעל הכינרת. ביום 5.7.2003 בשעה 03:00

לערך, הגיע עדוואן למקום וראה את סילביה כשהיא יוצאת ותרה אחר טרמפ, על מנת לשוב למקום מגוריה שהיה במושב בני יהודה שברמת הגולן. אז, ניצל עדוואן את היותה של סילביה בגילופין והעלה אותה לרכבו בתואנה כי בכונתו להסיעה לביתה. אולם, הוא נסע מהמקום לביתה של המערערת, על מנת לבצע את ההחלטה שגמלה בליבו – להמית את סילביה. בהמשך לכך, התקשר עדוואן למערערת והורה לה לרדת לרכבו כשהיא לבושה בבגדים כהים ונועלת נעלי ספורט. המערערת עשתה כדבריו, וכשהגיע עדוואן לביתה, היא עלתה על רכבו והתיישרה במושב מאחורי סילביה. משם, המשיך עדוואן בנסיעה לכיוון נחל צלמון. במהלך הנסיעה תידרך עדוואן את המערערת לשמור על שקט ואף סימן לה כי בכונתו להרוג את סילביה. כשהגיעו בסמוך לנחל צלמון החנה עדוואן את הרכב, העמיס את סילביה על כתפו והחל לרדת לכיוון הנחל, כאשר כל העת מלווה אותו המערערת. כשהגיעו אל הנחל, הוריד עדוואן את סילביה מכתפו, אשר הבינה את המתרחש וניסתה להימלט. אולם, הדבר לא עלה בידה מאחר שעדוואן אחז בשערות ראשה וחנקה במשך מספר דקות עד שמצאה את מותה. נוכח תזוזותיה של סילביה סברו עדוואן והמערערת כי היא עדיין בחיים, לכן הציעה המערערת להטביע אותה במי הנחל. עדוואן שעה להצעתה, והם ביצעו בצוותא. לאחר מספר דקות, כאשר סברו השניים כי היא מתה, הורה עדוואן למערערת לסייע לו בגרירת והנחת אבנים על הגופה בכדי למנוע את גילוי המעשה. המערערת פעלה כפי שהורה לה עדוואן.

על פי המתואר באישום השני, ביום 1.8.2003 בשעה 01:00 או בסמוך לכך, נסעו עדוואן והמערערת ברכב בכביש העולה מטבריה. כשהגיעו לגשר האצטדיון ביציאה מטבריה, הבחינו השניים בדנה בנט, צעירה בת 18 (להלן: דנה), אשר ירדה ממונית שירות. אז, גמלה בליבו של עדוואן החלטה להמית גם את דנה. לשם כך, סיכם עם המערערת כי היא תצא מהרכב, תפנה אל דנה, ותציג עצמה ככזב כעובדת בבית מלון השייך לו. עוד סיכמו, כי היא תגיד לדנה כי בשל אילוץ זמני זקוק עדוואן לכוח עבודה למספר שעות מצומצם, תמורת כמה מאות שקלים. בהתאם לתוכנית, וכשהיא יודעת כי בכונת עדוואן להמיתה, פנתה המערערת לדנה ובטענות הכוזבות האמורות הביאה אותה לרכב בו ישב עדוואן. מיד עם כניסתה של דנה לרכב, החל עדוואן בנסיעה לכיוון המושבה מגדל, ובהתקרבו למקום סטה לשביל עפר המוביל למטעי זיתים. כשהגיעו סמוך למטע זיתים, עצר עדוואן את הרכב וירד ממנו בתואנה כי עליו להטיל את מימיו, המערערת ירדה מהרכב אף היא בתואנה זו. דנה, אשר חששה להישאר ברכב לבדה וללא המערערת, ביקשה להתלוות אליה. מיד כשיצאה דנה מהרכב הלם עדוואן באגרופיו בפניה, היא התחננה על חייה, אך עדוואן המשיך להלום בפניה עד שהיא התמוטטה על הקרקע. אז, קרע עדוואן את חולצתה של דנה, משך בכוח את

חזייתה וחנק אותה באמצעותה, עד שהיא מתה. על מנת לוודא את מותה, דרך עדוואן בחוזקה על ביטנה של דנה. כל אותה העת, עמדה המערערת בסמוך וצפתה במעשיו. אז, ביקש עדוואן מהמערערת לסייע לו לגרור את הגופה לגרוטאת רכב סמוכה. לאחר שגררו את גופתה של דנה אל מתחת גרוטאת הרכב, כיסו השניים את הגופה בעשבים יבשים שליקטו במקום, ונסעו לתחנת דלק סמוכה. שם, מילא עדוואן דלק בבקבוק, ומשם הם שבו אל מקום הימצאותה של הגופה. אז, התיז עדוואן את הדלק על הגופה, הצית אש בבגדיה של דנה, והשניים עזבו את המקום.

חשיפתם של המעשים הללו ארעה לאחר שהמערערת הרתה וסיפרה לחברתה אודות המעשים. החברה פנתה למשטרה, אשר בעקבות דיווח זה פתחה בחקירה.

2. כתב האישום המקורי הוגש ביום 25.6.2009, בו יוחס למערערת עבירה של ניסיון לרצח בגין האישום הראשון, ועבירה של רצח בגין האישום השני. המערערת כפרה באישומים, והתנגדה להגשת הודאותיה במשטרה בטענה כי אלו נגבו ממנה שלא כדין, תוך הפרת זכותה להיוועץ בעורך דין, ותוך שימוש בתחבולות בלתי הוגנות. לאחר שהחל הליך ההוכחות, ונשמעה עדותו של רפ"ק תמיר ארד, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. לפיו, המערערת תחזור בה מכפירתה בכתב האישום, ותודה בכתב האישום המתוקן, המייחס לה כאמור שתי עבירות של ניסיון לרצח, ואילו המשיבה תעתור לעונש של 14 שנות מאסר בפועל ומאסר מותנה, והמערערת תטען בעניין זה כראות עינה. השיקולים המרכזיים אותם הביאה בחשבון המשיבה בהגיעה להסדר הטיעון, כפי שהללו מובאים בגזר הדין, הם: גילה הצעיר של המערערת בעת ביצוע העבירות; שיתוף הפעולה המלא עם המשטרה מבלי שביקשה או קיבלה תמורה לכך; שיתוף פעולה זה הביא לפענוחן של ארבע פרשיות חמורות, אשר ספק אם היו מפוענחות אלמלא אותו שיתוף פעולה, ואף ספק אם משפחתה של דנה היתה זוכה להביאה לקבורה; חלקה של המערערת בביצוע העבירות היה על רקע מערכת היחסים בינה ובין עדוואן.

3. המערערת הורשעה על פי הודאתה במיוחס לה בכתב האישום המתוקן. ביום 15.3.2010 גזר עליה בית המשפט המחוזי 14 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרה מיום 28.4.2009, ושלושים חודשי מאסר על תנאי. בגזר הדין עמד בית המשפט על חומרתם הרבה של המעשים אשר הביאו למותן של שתי צעירות בדרך אלימה ואכזרית, ללא כל עוול בכפן. לעניין השיקולים לעונש, מנה בית המשפט את השיקולים לחומרה ולקולה. במסגרת השיקולים לקולה, ציין בית המשפט את הודאתה של המערערת, גילה הצעיר בעת ביצוע העבירות, שיתוף הפעולה שלה עם המשטרה, וחלקה בביצוע

העבירות על רקע זוגיותה עם עדוואן, אשר התאפיינה בכוחניות ואלימות כלפיה. באשר לנסיבותיה האישיות והמשפחתיות, קבע בית המשפט כי הללו מתגמדות נוכח סיועה ותרומתה לביצוע שני מעשי רצח מחרידים. במסגרת השיקולים לחומרה, עמד בית המשפט על כך שהמערערת לא מנעה את מעשי הרצח ואף נטלה בהם חלק אקטיבי, בין אם ביוזמתה ובין אם בדרך של ציות להוראותיו של עדוואן. כן נקבע, כי לאחר רציחתה של סילביה, היא לא התחרטה על המעשים, לא פנתה למשטרה, והמשיכה לעמוד בקשר עם עדוואן, וכך לאחר חלוף פחות מחודש ימים, סייעה לו בשנית לבצע מעשה רצח, כאשר רק לאחר שש שנים חשפה המערערת את המעשים. שתיקתה כל אותה התקופה, אפשרה לעדוואן להלך חופשי ולבצע על פי החשד מעשים חמורים ואכזריים נוספים, והסבה סבל רב למשפחתה של דנה, אשר לא ידעה לאן נעלמו עקבותיה ומה עלה בגורלה. כמו כן, בית המשפט קבע כי התנהגותה של המערערת במהלך ביצוע המעשים וקור הרוח אותו הפגינה לאחריהם מלמדים על מסוכנותה הרבה.

בית המשפט קיבל את טענת המשיבה כי השיקולים בעלי המשקל העומדים לזכותה של המערערת, כבר הובאו בחשבון במהלך גיבושו של הסדר הטיעון. כן סבר בית המשפט כי העונש אשר סוכם במסגרת הסדר הטיעון והתבקש על ידי המשיבה – עונש של 14 שנות מאסר, אינו ממצה עם המערערת את מלוא חומרת הדין, ואלמלא אותם השיקולים לקולה, היה מקום להחמיר עמה הרבה מעבר לעונש המאסר המבוקש על ידי המשיבה במסגרת הסדר הטיעון. לפיכך קבע בית המשפט כי "יש מקום שלא לחרוג מהסדר הטיעון ומן העונש המבוקש".

מכאן הערעור שלפנינו.

4. המערערת טוענת, כי שגה בית המשפט המחוזי בקביעתו כי הסדר הטיעון והעונש בצידו מביאים בחשבון ומשקפים את מכלול השיקולים לקולה העומדים לזכותה. לטענתה, במסגרת ההסדר ניתן משקל רק לחלק מהשיקולים לקולה. יתרה מכך, לטענתה אין בכוחו של שיקול הדעת אותו הפעילה המשיבה בעת גיבוש ההסדר, להחליף או לייתר את שיקול הדעת אותו על בית המשפט להפעיל בעת גזירת הדין. המערערת שבה ומפנה לנסיבות חייה הקשות, הנסיבות המשפחתיות בהן גדלה, והמצוקות הקשות להן היתה חשופה. בעניין זה טוענת המערערת, כי היה על בית המשפט להעדיף בעניינה את הדו"ח הפסיכודיאגנוסטי – שנערך לה על ידי לשכת הרווחה העירונית מספר חודשים לפני מעשי הרצח – על פני תסקיר שירות המבחן. זאת מאחר שכוחו של הדו"ח לשקף באופן מהימן ומעמיק יותר את המצב הנפשי בו היתה נתונה בעת ביצוע העבירות. עוד טוענת המערערת, כי שגה בית המשפט בקביעתו

שלפיה לולא הסדר הטיעון היה נגזר עליה עונש חמור בהרבה מזה שהתבקש על ידי המשיבה, זאת לאור הקבוע בסעיף 25(ב) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971. על כן, מבקשת המערערת כי נתערב ונקל בעונש שהושת עליה וניתן משקל ראוי לכל אותן הנסיבות לקולה להן היא טוענת.

5. מנגד, טוענת המשיבה כי הסכמתה להמיר את סעיפי הרצח בהם הואשמה המערערת מלכתחילה, לאישומים של סיוע ברצח, נבעה מהשיקולים לקולה הנזכרים. לטענתה, המערערת לא מצביעה על כל סיבה המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור בעונש. שכן, המעשים המיוחסים למערערת הינם מזעזעים וקשים וכנגדם העונש שנגזר על המערערת הינו ראוי.

לאחר שעיינו בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, בהודעת הערעור ובנספחיה, ולאחר ששמענו את טיעוני הצדדים, הגענו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

6. העונש שנגזר על המערערת מצוי בטווח הענישה שהוסכם בינה לבין המשיבה במסגרת הסדר הטיעון. הלכה היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בנקל בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, ואשר נופל בטווח הענישה שהוסכם בין הצדדים בהסדר הטיעון (ראו ע"פ 3543/07 שוסטר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 7.8.2007); ע"פ 7256/07 מגיד נ' מדינת ישראל, פס' 4 (לא פורסם, 29.4.08); ע"פ 4709/10 פיצחזזה נ' מדינת ישראל, פס' י"א (לא פורסם, 19.5.2011). אומנם, הלכה זו אינה מעקרת את סמכותה של ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין במקרים המצדיקים זאת, גם אם העונש שהוטל היה בטווח הענישה המוסכם (ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 8 (לא פורסם, 16.8.07). אולם, לטעמנו אין מקרה זה נופל בגדרם.

המעשים אשר לביצועם סייעה המערערת הינם מזוויעים ומחלחלים, בגינם ניטלו חייהן של שתי צעירות ללא כל סיבה או הסבר. מעשי הרצח בוצעו באכזריות, אלימות ובקור רוח, אשר כאמור לא היה כל מניע בצדם, אלא רצח לשם רצח. קדושת חיי האדם הינו ערך מרכזי המצוי בתשתית קיומה המוסרי והערכי של החברה. ראוי, כי על הרומס ברגל גסה את קדושתם של החיים יוטל עונש אשר יהא בו לשקף את הסלידה וההוקעה של מעשים אלו.

כאמור, בית המשפט המחוזי גזר על המערערת 14 שנות מאסר לריצוי בפועל, עונש זה הינו הרף המקסימאלי עליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון. עיון בגזר הדין של בית המשפט המחוזי מעלה, כי הוא נדרש לכל אותן הנסיבות לקולה להן טוענת

המערערת. כאשר ביחס לשיקולים המרכזיים לקולה, סבר בית המשפט כי כבר ניתן להם משקל במסגרת הסדר הטיעון. בעניין זה, אין מקום לקבל את טענת המערערת כי בית המשפט לא הפעיל כנדרש את שיקול דעתו, והסתפק בזה אשר הופעל על ידי הפרקליטות. יש להבהיר, כי העובדה שבית המשפט קיבל את עמדת המשיבה לעניין העונש, אין משמעה כי בית המשפט הסתפק או החליף את שיקול דעתו בזה אשר הפעילה הפרקליטות בעת גיבוש הסדר הטיעון. גזר הדין מלמד כי בית המשפט דן בשיקולים לקולה ולחומרה, ולאחר שבחן את הדברים קבע כי לשיקולים המרכזיים לקולה כבר ניתן משקל מספק בהמרת סעיפי האישום וברף הענישה לו עתרה המשיבה, ואין מקום ליתן להם משקל נוסף. באשר ליתר השיקולים לקולה, אשר עיקרם הוא נסיבות חייה הקשות של המערערת, סבר בית המשפט כי "נסיבותיה האישיות של הנאשמת, קשות ככל שיהיו, מתגמדות במשקלן לנוכח סיועה ותרומתה בביצוע שני מעשי הרצח המחרידים המתוארים בכתב האישום המתוקן". נמצא, כי בית המשפט היה ער ומודע לנסיבות חייה הקשות אשר המערערת שבה וטוענת להן, אך קבע כי אין מצדיקות במקרה זה הקלה בעונש. איננו מוצאים עילה להתערבות בקביעתו זו של בית המשפט המחוזי.

לסיכום, בית המשפט המחוזי לא סטה מהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. עצם העובדה שנגזר על המערערת העונש המקסימאלי המצוי בטווח הענישה עליו הסכימו הצדדים, אינה מהווה עילה להתערבותנו. כמפורט לעיל, בקביעתו זו הביא בחשבון בית המשפט את הנסיבות והשיקולים לחומרה ולקולה, ואיזן ביניהם כנדרש.

סוף דבר, אנו דוחים אפוא את הערעור.

ניתן היום, ט' בטבת התשע"ב (4.1.2012).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט